

Državni izpitni center

P 2 0 2 S 3 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 31. avgust 2020

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ D	
2	1	♦ B	
3	1	♦ C	
4	1	♦ C	
5	1	♦ B	
6	1	♦ D	
7	1	♦ A	
8	1	♦ B	
9	1	♦ D	
10	1	♦ C	
11	1	♦ B	
12	1	♦ 2, 3, 4, 1	
13	1	♦ 1, 4, 2, 3	
14	1	♦ 3, 1, 4, 2	
15	1	♦ 4, 2, 1, 3	
16	1	♦ 1, 3, 4, 2	
17	1	♦ 2, 1, 4, 3	
18	1	♦ 3, 4, 1, 2	
19	1	♦ 4, 1, 3, 2	
20	1	♦ 2, 4, 1, 3	
21	1	♦ 3, 2, 4, 1	
22	1	♦ 1, 3, 2	
23	1	ena od: ♦ pri vnetju (zunanjega dela) ušesa ♦ pri poškodbi ušesa (predrt bobnič, krvavitev iz ušesa ...)	
24	1	ena od: ♦ pozitivna bilanca tekočine	
25	1	ena od: ♦ slab zadah iz ust	
26	1	ena od: ♦ tetraplegija	
27	1	ena od: ♦ psihični hospitalizem	
28	1	tri od: ♦ koža postane zgubana (ohlapna) ♦ pojavijo se pigmentna znamenja (zlasti na koži rok) ♦ podkožno maščevje izginja ♦ tanjša koža ♦ suha koža ♦ dlakavost se s starostjo izgublja, pojavlja se na netipičnih mestih	

29	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ veliki odkloni položaja glave od fiziološke drže ♦ odpor zoper premikanje glave ♦ krč vratnih mišic ♦ povečanje bolečine ob poskusu premika glave ♦ nevrološki izpadi ob premiku ♦ ogrožanje proste dihalne poti in dihanja	
30	1	♦ 2 ml	

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ frekvenco ♦ ritem ♦ globino ♦ motnje dihanja 	
1.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pacient diha z izrazitim naporom, lovi sapo (dispneja). ♦ Ima občutek tesnobe in tiščanja v prsih. ♦ Ima občutek dušenja. ♦ Diha hitro (tahipneja). ♦ Diha plitvo, površno. ♦ Diha s pomožnimi dihalnimi mišicami (nosnici se izraziteje širita, ramena se izraziteje dvigujejo, vrat je videti krajši, poglobita se ključnični jamici, opazno je ugrezanje oz. »plapolanje« medrebrnih mišic). ♦ Cianoza. ♦ Hipoksija. ♦ Stridor. 	
1.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Opazujemo dihanje in merimo saturacijo. ♦ Skrbimo za ustrezno mikroklimo v pacientovem okolju. ♦ Spreminjamo položaj pacienta v postelji in ga nameščamo v položaj, ki mu bo olajšal dihanje: sedeči, polsedeči. ♦ Pacientu dajemo veliko mlačne tekočine, kot so čaj, voda, naravni sokovi. ♦ Pacientu ponudimo manjše obroke hrane večkrat na dan. ♦ Izvajamo postopke za sprostitev dihalne poti: odstranjujemo izločke s čiščenjem nosne in ustne votline in z aspiracijo dihal. ♦ Pacienta spodbujamo k izvajanju dihalnih vaj in h gibanju. ♦ Pacientu pomagamo pri izkašljevanju izmečka iz dihalnih poti. ♦ Po naročilu zdravnika izvajamo inhalacije. ♦ Po naročilu zdravnika damo kisik. ♦ Opazujemo in merimo vitalne funkcije. ♦ Vsa opažanja in izvedene ukrepe zdravstvene nege dokumentiramo na temperaturni list in v dokumentacijo zdravstvene nege. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ podhranjenost ♦ kaheksija ♦ debelost ♦ prebavne motnje / gastrointestinalne težave (slabost, bruhanje, zaprtje, driska) ♦ nastanek bolezni / zmanjšana imunska odpornost ♦ bolečine v trebuhu ♦ nemir, utrujenost 	
2.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ per os ♦ po nazogastrični sondi ♦ po nazoduodenalni sondi ♦ po gastrostomi ♦ po jejunostomi 	
2.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ oceno stanja prehranjenosti in stopnje samooskrbe pacienta ♦ prehranske navade pacienta: kakšno hrano uživa, kakšen je način priprave in količina je količina njegovega obroka ♦ pacientove razvade, kot so čezmerno uživanje alkohola, kave, tobaka, slaščic ♦ način hranjenja pacienta ♦ oceno stanja zob in ali ima pacient zobno protezo ♦ ali ima pacient predpisano dietno prehrano ali drugo konsistenco hrane ♦ morebitno prisotnost alergije na hrano ♦ ali pacient slabo vidi ♦ ali se mu tresejo roke ♦ vrednost krvnega sladkorja pri pacientu z diabetesom ♦ ali mora biti pacient tešč ♦ ali ima pacient karenci hrane ♦ ali ima pacient omejitve tekočine ♦ ali ima pacient predpisana zdravila, ki jih mora zaužiti med hranjenjem ♦ ali so prisotne motnje požiranja 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ močna bolečina na mestu zloma (ki se poveča pri dotiku, globokem dihanju, kašljanju in kihanju) ♦ plitvo dihanje ♦ dispneja ♦ hematoma v predelu poškodbe 	

3.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Poskrbimo za varnost in ocenimo mehanizem nastanka poškodbe. ♦ Izvedemo začetno oceno stanja pacienta in hitri travmatološki pregled. ♦ Pokličemo nujno medicinsko pomoč na številko 112. ♦ Pacienta namestimo v polsedeči položaj. ♦ Roko na poškodovani strani prsnega koša imobiliziramo s trikotno ruto. ♦ Merimo vitalne funkcije in opazujemo stanje pacienta. ♦ Poskrbimo za prevoz pacienta v bolnišnico. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
3.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pnevmotoraks ♦ hematotoraks ♦ udarnina in raztrganina pljuč ♦ poškodba jeter ♦ poškodba ledvic ♦ poškodba vranice ♦ šok 	
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Upošteevamo pravila za varno dajanje (aplikacijo) zdravil. ♦ Uravnavamo in opazujemo pretok infuzije. ♦ Opazujemo vbodno mesto intravenske (i. v.) kanile. ♦ Menjavamo infuzijsko tekočino in infuzijski sistem. ♦ Merimo vitalne funkcije in opazujemo splošno počutje pacienta. ♦ Prepoznavamo zaplete in pravočasno ukrepamo. ♦ Spremljamo in merimo bilanco tekočin. ♦ Nadzorujemo delovanje medicinsko-tehničnih pripomočkov, ki jih uporabljamo pri infuziji. ♦ Ko pacient nima več predpisane intravenozne terapije, odstranimo intravensko kanilo. ♦ Vse posebnosti dokumentiramo in o njih poročamo. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
4.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bolečina nad mestom intravenske kanile ♦ poškodovani del je na otip toplejši od okolice ♦ žilna stena je na otip trda, zadebeljena ♦ upočasnen ali popolnoma oviran pretok ♦ na poškodovanem mestu nastane oteklina, rdečina 	
4.3	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Takoj zaustavimo (prekinemo, zapremo) pretok infuzije. ♦ O zapletu obvestimo odgovorno diplomirano medicinsko sestro ali zdravnika. ♦ Prisotnost zapletov dokumentiramo. 	
Skupaj	4		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ishemična možganska kap nastane zaradi popolne zapore arterije, ki prehranjuje posamezni del možganov. ♦ Hemoragična možganska kap nastane zaradi možganske krvavitve. 	
5.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ delna ohromelost (hemipareza) ali popolna ohromelost (hemiplegija) ene strani telesa ♦ delna ali popolna ohromelost polovice obraza (asimetrija obraza, povešen ustni kot nezmožnost zapiranja veke, asimetrija pri nasmehu) ♦ otežen govor (afazija) ♦ motnje pisanja in računanja ♦ oteženo požiranje (disfagija) ♦ inkontinenca urina in / ali blata ♦ motnje zavesti, nezavest ♦ težave z vidom: dvojni vid, zmanjšano vidno polje ♦ motnje ravnotežja in koordinacije (zanašanje pri hoji) ♦ glavobol, vrtoglavica, slabost, bruhanje 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vbod okuženega klopa ♦ vbodi in piki okuženih insektov ♦ transmisivni prenos okužbe ♦ nepasterizirano mleko okužene živali 	
6.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Rdečina, ki se postopno večja, začne na sredini bledeti in dobi obliko obroča, ki se še naprej širi navzven ... 	Upoštevamo vsako strokovno sprejemljivo rešitev, ki mora vsebovati besedilo v krepkem tisku.
6.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Izogibamo se območju, na katerem se zadržujejo klopi. ♦ Nosimo svetlejša oblačila. ♦ Nosimo oblačila z dolgimi rokavi in hlačnicami ter pokrivalo. ♦ Uporabljamo repelente. ♦ Po prihodu domov skrbno pregledamo kožo, lasišče. ♦ Se prhamo in umijemo lasišče. ♦ Zamenjamo oblačila. 	
6.4	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Klopa primemo s pinceto in ga (vertikalno) izvlečemo iz kože. ♦ Klopa odstranimo čim prej in v celoti. ♦ Po odstranitvi klopa mesto vboda razkužimo. ♦ Opazujemo mesto vboda najmanj en mesec. 	
Skupaj	4		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	♦ 7–10 % (porodne telesne mase novorojenčka)	
7.2	1	dve od: ♦ izločanje mekonija ♦ izločanje urina ♦ pomanjkljiv vnos tekočine	
7.3	1	dve od: ♦ Novorojenčka / dojenčka imamo ves čas pod nadzorom (ne obračamo hrbta/se ne obračamo stran). ♦ Roke imamo ves čas tehtanja ob / nad novorojenčku / dojenčku (pri čemer se ga ne dotikamo). ♦ Počakamo, da se novorojenček / dojenček umiri.	
Skupaj	3		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	2	pet od: ♦ hude bolečine v predelu ušesa (nenaden začetek, kljuvajoče bolečine v enem ali obeh ušesih) ♦ občutljivost prizadetega ušesa na dotik ♦ povišana telesna temperatura ♦ nemir ♦ prijemanje za obolelo uho ♦ odklanjanje hrane, neješčnost ♦ nespečnost zaradi bolečin ♦ kihanje, kašljanje ♦ vnete oči ♦ prizadet sluh zaradi zbiranja gnoja ali tekočine za bobničem ♦ izlitje tekočine ali gnoja iz ušesa pri predrtju bobniča	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
8.2	1	dve od: ♦ dajanje zdravila proti bolečinam po naročilu zdravnika ♦ lokalno gretje ušes	
Skupaj	3		

Skupno število točk 2. dela: 30